

**PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA 20255. HISTORIA ECONOMICA MUNDIAL.
(Obligatòria de 6 crèdits).**

CURS 2002-2003.

DEPARTAMENT D'ECONOMIA I D'HISTÒRIA ECONÒMICA.

Professors:

ESTEVE DEU (Grups 50 i 60). Classes de teoria.

~~ANNA AUBANELL~~ (Grup 50). Pràctiques integrades.

ANNA ALAVEDRA (Grup 60). Pràctiques integrades.

Oriol Junquera

1. OBJECTIUS.

L'assignatura d'Història Econòmica, obligatòria en el pla d'estudis, pretén oferir una visió panoràmica de l'evolució econòmica mundial des del procés de transició de les societats pre-industrials cap a les societats desenvolupades fins als nostres dies.

El programa es presentarà dividit en cinc grans temes, en els quals es tractaran tant les visions de conjunt, per destacar els mecanismes que intervenen en l'evolució econòmica i la seva interrelació, com les particularitats específiques de països i grans regions econòmiques, tot aprofitant els continguts dels temes per aprofundir en el coneixement d'un aparell conceptual adequat.

El desenvolupament del temari es farà en base a classes teòriques corresponents a cada tema, després de cadascun dels quals es farà un exercici tipus test, i sessions pràctiques (pràctiques integrades) sobre aspectes més instrumentals.

2. TEMARI. TEORIA.

TEMA 1. DE LES ECONOMIES PRE-INDUSTRIALS A LES ECONOMIES INDUSTRIALITZADES.

1. El model de creixement econòmic pre-industrial a Europa.

1.1. Els moviments econòmics de llarga durada.

1.2. Els desequilibris població-recursos: les crisis de subsistència.

1.3. Activitats manufactureres i relacions mercantils.

1.4. Les limitacions del model pre-industrial.

2. Revolució industrial i models d'industrialització..

2.1. La superació del model pre-industrial i les bases de la industrialització. El cas anglès.

2.2. L'acceleració de les transformacions en la indústria anglesa.

2.3. Models històrics d'industrialització a Europa en el segle XIX.

2.4. La formació d'una economia internacional en el segle XIX.

TEMA 2. CRISI I TRANSFORMACIONS DE LES ECONOMIES CAPITALISTES.

1. La crisi de final del segle XIX.

- 1.1. Exemples d'industrialització fora d'Europa. Estats Units i Japó.
- 1.2. La depressió en el sector primari internacional.
- 1.3. Els problemes de sobreproducció en el mercat mundial. Crisi industrial i financera.
- 1.4. Reaccions davant de la crisi: proteccionisme, expansió colonial, desenvolupament de nous sectors industrials, processos de concentració empresarial i nous mètodes de producció industrial.

2. La Primera Guerra Mundial.

- 2.1. Aproximació a les causes del conflicte.
- 2.2. L'economia de guerra i el finançament de les despeses bèl·liques.
- 2.3. Els costos humans i materials de la guerra.
- 2.3. El Tractat de Versalles i la remodelació del mapa europeu.

3. La revolució russa i la consolidació del nou estat socialista.

- 3.1. La primera fase de la industrialització a Rússia.
- 3.2. Revolució, guerra civil i deteriorament de l'activitat econòmica.
- 3.3. La lenta aplicació d'un nou model econòmic.
- 3.4. L'assentament del nou estat soviètic.

TEMA 3. LA INESTABILITAT ECONOMICA DEL PERIODE D'ENTREGUERRES.

1. L'economia internacional en la dècada dels anys vint.

- 1.1. Els problemes econòmics heretats del final de la guerra.
- 1.2. Les dificultats per a la reconstrucció i per a la reactivació econòmica a Europa.
- 1.3. La consolidació de l'hegemonia econòmica dels Estats Units.
- 1.4. La reactivació econòmica general de la segona meitat dels anys vint i els seus límits.

2. La crisi del 1929 i la depressió de començament dels anys trenta.

- 2.1. Les limitacions del crèdit internacional.
- 2.2. El crack borsari als Estats Units i la crisi bancària.
- 2.3. La conversió de la crisi en depressió i la seva difusió a nivell internacional.
- 2.4. Polítiques nacionals anti-crisi: el New Deal als Estats Units i la diversitat de propostes als països europeus.

3. Reconstrucció i creixement econòmic a l'URSS.

- 3.1. La Nova Política Econòmica.
- 3.2. El debat sobre el model de desenvolupament.
- 3.3. La col·lectivització de l'agricultura i la industrialització accelerada.

TEMA 4. LA SEGONA GUERRA MUNDIAL I LA RECONSTRUCCIO ECONOMICA.

1. La Guerra i les seves conseqüències.

- 1.1. Les potències de l'Eix: l'agressió planificada i el fracàs de les economies de guerra.
- 1.2. La resposta dels Aliats: la decisiva contribució dels Estats Units.

1.3. Els costos de la Guerra: pèrdues humanes i materials.

2. La reconstrucció i el nou marc internacional.

- 2.1. La reafirmació de la primacia econòmica del Estats Units.
- 2.2. El Pla Marshall i la reconstrucció de l'Europa Occidental.
- 2.3. Els acords de Bretton-Woods: els nous organismes internacionals.
- 2.4. La creació del bloc socialista sota l'hegemonia soviètica i la reconstrucció de l'Europa Oriental.

3. El creixement sostingut dels anys cinquanta i seixanta a nivell mundial.

- 3.2. Europa Occidental, Japó i els Estats Units.
- 3.3. Els països del bloc socialista.
- 3.4. Les dificultats dels països menys desenvolupats.

TEMA 5. L'ECONOMIA INTERNACIONAL EN ELS ANYS SETANTA I VUITANTA.

1. Una visió general del període.

- 1.1. La crisi de començament dels anys setanta.
- 1.2. Cap a períodes d'irregularitat en el creixement econòmic.
- 1.3. Creixement econòmic i aprofundiment de les desigualtats.

2. El creixement desigual.

- 2.1. La major globalització de l'economia.
- 2.2. Les limitacions del creixement en les economies de planificació centralitzada.
- 2.3. L'emergència dels països del sud-est asiàtic.
- 2.4. La situació econòmica dels països subdesenvolupats.

2. TEMARI. PRÀCTIQUES INTEGRADES.

- a. Indicadors econòmics
- b. Models demogràfics.
- c. Revolucions industrials. Taxes de creixement.
- d. Energia i recursos naturals.
- e. Deute extern. Països en vies de desenvolupament.

3. BIBLIOGRAFIA BASICA.

- ARACIL, Rafael i SEGURA, Antoni (1995), Historia económica mundial y de España, Barcelona, Ed. Teide. (1)
- CAMERON, R. (1990) Historia económica mundial, Madrid, Alianza Editorial.
- PALAFOX, Jordi (1998), Curso de Historia Económica, València, Ed. Tirant lo Blanch. (1).

(1) Els capítols corresponents a història mundial.

4. BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA RECOMANADA.

TEMA 1.

- WRIGLEY, E.A. (1993), Cambio, continuidad y azar, Barcelona, Ed. Crítica.
- MORI, Giorgio (1983), La revolución industrial, Barcelona, Ed. Crítica. (Capítol 3: pp. 44-65).
- KENWOOD, A.G. I LOUGHEED, A.L. (1989), Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Ed. Istmo. (Primera part: pp. 21-270).

TEMA 2.

- KENWOOD, A.G. I LOUGHEED, A.L. (1989), Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Ed. Istmo. (Primera part: pp. 21-270).
- ALDCROFT, D.H. (1989), Historia económica de Europa, 1914-1980, Barcelona, Ed. Crítica. (Capítol 1: pp. 11-52).

TEMA 3.

- ALDCROFT, D.H. (1989), Historia económica de Europa, 1914-1980, Barcelona, Ed. Crítica. (Capítols 2 i 3: pp. 53-146).
- KENWOOD, A.G. I LOUGHEED, A.L. (1989), Historia del desarrollo económico internacional, Madrid, Ed. Istmo. (Segona part: pp. 273-372).

TEMA 4.

- ALDCROFT, D.H. (1989), Historia económica de Europa, 1914-1980, Barcelona, Ed. Crítica. (Capítols 4, 5 i 6: pp. 147-284).
- MADDISON, A. (1991), Historia del desarrollo económico capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Barcelona, Ed. Ariel. (Capítols 5 i 6: pp. 95-139).

TEMA 5.

- ALDCROFT, D.H. (1989), Historia económica de Europa, 1914-1980, Barcelona, Ed. Crítica. (Capítol 7: pp. 285-319).
- TODARO, M.P. (1988), El desarrollo económico del Tercer Mundo, Madrid, Alianza Universidad. (Capítol 2: pp. 51-91).

5. CRITERIS D'AVUACIO.

Per a l'avaluació de la matèria de l'assignatura es farà un examen escrit en el qual caldrà respondre a diverses qüestions, tant de caràcter pràctic com teòric, referides als continguts exposats a les classes teòriques i pràctiques (pràctiques integrades) al llarg del curs i als continguts de la bibliografia bàsica. Es tindrà en compte en l'avaluació global el lliurament dels exercicis de pràctiques i els tests de teoria. D'aquest exercici es valoraran: el nivell de coneixement dels esdeveniments econòmics corresponents a unes etapes determinades, la correcció en la interpretació d'aquests fets i el domini de l'aparell conceptual en les respostes donades.

L'examen en concret es dividirà en tres parts:

1. Test de 10 preguntes, 2 per cada tema del programa. (40 % de la nota)
2. 2 preguntes sobre teoria a triar entre 3 del contingut de programa. (40 % de la nota)
3. 1 exercici sobre els continguts de pràctiques integrades. (20 % de la nota)

Els alumnes que lliurin els tests de teoria i els exercicis de pràctiques integrades veuran incrementada la nota fins a 1 punt més, en proporció al nombre d'exercicis presentats.

6. HORARIS DE TUTORIA.

ESTEVE DEU.

Diluns: de 18,45 a 20,45.

DESPATX S/225.

TELEFON: 9372087708.

CORREU ELECTRÒNIC: esteve.deu@uab.es

Els professors de pràctiques Anna Alavedra i Anna Aubanell tenen el mateix despatx i atendran els alumnes una hora a determinar els dies de pràctiques integrades.